1848. **N°. 13**[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

WOENSDAG, 1 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel, hetwelk *gratis* wordt uitgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 October.

In de redevoering, waarmede de Heer Mr. J. de Wal den 28sten dezer het Hoogleeraarsambt aan de Leydsche Hoogeschool aanvaardde, en van welke wij in ons vorig nommer eene schets beloofden, trachtte de Hoogleeraar te betoogen, dat het onderwijs der regtsgeschiedenis in ons Vaderland niet behoort beperkt te worden binnen de grenzen der Historie van het Romeinsche regt. Na eerst in algemeene trekken te hebben aangewezen, hoe sedert het herleven der wetenschappen de exegetische en dogmatische behandeling der regtsinstellingen in onderscheidene tijdperken steeds voorafging aan eene naauwkeurige nasporing der wijze, waarop die instellingen langzamerhand zijn ontstaan, ontwikkeld en gevormd; — na kortelijk vermeld te hebben, hoe eerst in onze eeuw de historische regtsschool den weg gebaand heeft tot een dieper onderzoek naar den oorsprong der bestaande regten, ging de Spreker over tot de ontwikkeling van het door hem gekozen onderwerp. De natuur van den mensch kan niet worden onderzocht, wanneer men hem als een op zich zelf staand wezen beschouwt: en evenmin is elk volk als een afgesloten geheel aan te merken: beider wezen kan alleen dan worden gekend, wanneer men ze gadeslaat in onafscheidelijk verband met menschen en volken, die vóór hen geweest zijn en nevens hen bestaan. Zeden en gewoonten en behoeften worden in maatschappijen en staten door den loop der tijden gevormd, en naar gelang deze zich vestigen of wijzigen, worden ook bij de volkeren de regten ontwikkeld, waarvan de wetten slechts het uitgedrukte beeld zijn. Wie alzoo de geschiedenis naauwkeurig wil leeren kennen, hij behoort in de eerste plaats de wetten gade te slaan, die bij verschillende natiën vroeger of later hebben gegolden. Maar vooral hij, die de ware beteekenis van hare tegenwoordige regtsinstellingen wil navorschen, mag niet nalaten zorgvuldig na te gaan, hoe elk regtsbegrip zich in het algemeen en bij elk volk in het bijzonder heeft gevormd, en welke wijzigingen het hier en elders in onderscheidene tijdperken heeft ondergaan. Zoo leeren wij tevens naar waren vooruitgang te streven, zonder aan het oude angstvallig ons vast te klemmen, of het nieuwe, dat elders te voorschijn treedt, met overhaasting na te jagen.

Na voorts in het bijzonder te hebben aangewezen, hoe vooral de Nederlandsche regtsgeschiedenis tot hiertoe niet met die zorg is beoefend, waarop zij aanspraak heeft, ging de Spreker over tot eene beschouwing der regtsbronnen, waaruit onze tegenwoordige wetgeving is geput. Vooral wees hij op de vlijt, waarmede men in de laatste jaren in Frankrijk zich toegelegd heeft op de historie van het oude Fransche regt, en op het belang dier studie voor de uitlegging der Napoleontische wetgeving, terwijl hij eindelijk poogde in het licht te stellen, bij welke gedeelten onzer nieuwe wetboeken het er vooral op aankomt, om den oorsprong en de in onderscheidene gewesten verschillende ontwikkeling onzer oud-Vaderlandsche regten zorgvuldig na te sporen en uit een te zetten. De Spreker besloot ook dit gedeelte der regtswetenschap aan onze studerende jongelingschap ter beoefening aan te bevelen, welker taak thans gemakkelijk zal vallen, dan ooit te voren, nu en de algemeene geschiedenis des Vaderlands, en die onzer taal veelzijdig opgehelderd en in het licht gesteld is.

— Sedert den 14den October ll. is vermist een jongetje, genaamd Pieter Laterveer, oud 13 jaren, zeer blond, bleek, kleine neus, grooten mond, kloofje in de kin en nog al gezet, gekleed in een witten hemdrok, hebbende zijn buisje achtergelaten, beverteenen broek, trijpten vest, wollen kousen en klompen. Hij is in den nacht van den 23sten October te 's Gravenhage door de nachtwacht aldaar slapende gevonden op de Groenmarkt, naar hunne wachtplaats medegenomen en 's morgens losgelaten, onder belofte dat hij weder naar huis zou keeren. Tot nog toe zoeken de bedroefde ouders vergeefs naar hem. Zijn vader is opperman en woont alhier in de Langestraat bij de Oosterkerk. Daar de man onvermogend is om bij wijze van advertentie zijn ongeval algemeen bekend te maken, zoo verzoeken wij dat andere uitkomende bladen dit berigt gelieven over te nemen. Men gelieve ingevalle van ontdekking zich deswegens te adresseren aan de Policie alhier.

— Gedep. Staten van Z-Holland hebben bij resolutie van 27 Oct. ll. bepaald dat:

1°. De Kiezersvergaderingen in de hoofdplaatsen van de Hoofdkiesdistricten zullen gehouden worden op Donderdag den 30sten November 1848; terwijl, overeenkomstig § 11 der bovengemelde resolutie van den 16den October ll., de stemming in de Onderkiesdistricten zal geschieden op Woensdag den 29sten November, of zoo veel vroeger als door de Hoofden der Plaatselijke Besturen van de hoofdplaatsen der Onderkiesdistricten noodig zal worden geacht.

2°. In verband met het bovenstaande, het model van den oproepingsbrief, onder litt. D gevoegd, bij de meergemelde resolutie van den 16den October ll., te wijzigen en nader vast te stellen volgens het bij deze resolutie gearresteerde en sub litt. D achter dezelve gevoegde model.

3°. In overeenstemming met de Circulaire van den Gouverneur dezer Provincie, van den 24sten October ll., te bepalen, dat, met betrekking tot de toezending van de oproepingsbrieven en van de Stembiljetten, de termijn van acht dagen, voorgeschreven bij § 12 der resolutie van den 16den October ll., niet in eenen te beperkten zin moet worden verstaan, maar dat die oproeping zoodra mogelijk zal behooren te geschieden, mits niet *vroeger* dan acht dagen vóór de Kiezersvergadering; — zullende, even als zulks bij § 7, ten aanzien van de Stembiljetten, aan de Plaatselijke Besturen van de hoofdplaatsen der Hoofdkiesdistricten is opgedragen, ook door dezen behooren te worden gezorgd voor het vervaardigen der oproepingsbrieven.

4°. Tot toelichting der bepaling, voorkomende sub n°. 2 van het model litt. C, gevoegd bij de resolutie van den 16den October ll., het Stembiljet voor de twee Kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal nader vast te stellen volgens het model sub litt. C, achter deze resolutie geplaatst.

Wij laten hier nu volgen zulk een nader opgegeven model van een Stembiljet, hetgeen eenigzins verschilt van het eerst bepaalde.

STEM-BILJET. *Zuid-Holland.* 1848. *Voor twee Kandidaten voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal.*

(In te vullen de namen en zoo veel mogelijk *voluit geschreven* de voornamen en woonplaatsen.)

Zij herinnerd:

1°. »Dat tot de verkiesbaarheid als Lid der Eerste Kamer dezelfde vereischten »worden gevorderd, als in art. 13 van het voorloopig Kiesreglement zijn »opgenoemd, en daar te boven dat men behoore tot de hoogst aangeslagenen in de Rijks directe belastingen. (Art. 14 van het voorloopig »Kiesreglement.)

2°. »Dat eene lijst der hoogst aangeslagenen, in deze Provincie in elke ge»meente ter inzage is gelegd, terwijl de opgave der hoogst aangeslagenen »in het geheele Rijk te vinden is in de Nederlandsche Staats-Courant.

3°. »Dat de ambtenaar, die in het Hoofdkiesdistrict ter verkiezing voorzit, in »dat district niet verkiesbaar is.

4°. »Dat het Stembiljet persoonlijk door elken stemmer in de stembus gesto»ken moet worden, naar verkiezing in de hoofdplaats van het Hoofd- of »Onderkiesdistrict, waaronder de gemeente van inwoning des stemmers »gelegen is.

5°. »Dat de Stembiljetten niet behoeven onderteekend te zijn.»

— Het *Handelsblad* deelt, met verzoek van overneming in andere bladen, een voorloopig berigt mede, dat er uitzigt is op eenstemmige zamenwerking van alle vrijzinnige kiezers waaraan de behoefte wel allerwege zal worden gevoeld. Er wordt, zegt dit blad, naar ons met zekerheid berigt is, op dit oogenblik de zamenstelling eener Commissie voorbereid, waartoe vrijzinnige en invloedrijke mannen uit verschillende gedeelten van het rijk worden aangezocht, die op den voorgrond tot beginsel stellen, dat geen hunner het lidmaatschap, hetzij van de Eerste, hetzij van de Tweede Kamer, zal willen aanvaarden, ten einde daardoor den stelligen waarborg te geven, dat hunne vaderlandslievende bedrijvigheid door geene persoonlijke overwegingen bestuurd wordt. Het groote doel dier vereeniging is, om, bij volstrekte vrijlating aan ieder kiezer en in elk kies-district, om naar inspraak van politieke overtuiging de keuze te volbrengen, te verhoeden, dat in hetzelfde kies-district tusschen onderscheidene liberale Candidaten de stemmen worden versnipperd, of dat in onderscheidene kies-districten dezelfde Candidaat worde voorgedragen. De bedoeling is voorts, om aan al de bijzondere vereenigingen, welke zich in

verschillende provinciën of districten mogen gevormd hebben of zich alsnog mogten vormen, de gelegenheid aan te bieden, om met deze algemeene Commissie in overleg te treden.

— Uit Zwolle wordt van den 29sten berigt, dat er Zaturdag eene bijeenkomst is gehouden in het Odéon, van een zeer groot getal stemgeregtigden uit het 1ste hoofddistrict Zwolle, die op verzoek, onder de leiding van den Heer Dr. de Gaay Fortman, is aangevangen en gevolgd door een daarna benoemd bestuur van 3 leden, t. w. de HH. Fortman, Mr. J. A. van Royen en D. J. van Enter Jr. De Heer Mr. A. J. Vos de Wael, Burgemeester dezer stad, werd als eerste Candidaat en de Heer Mr. J. A. van Royen als tweede Candidaat voor het lidmaatschap der Eerste Kamer voorgesteld. De Heer Mr. B. W. A. E. Sloet tot Oldhuis, werd als de waardige volks-vertegenwoordiger genoemd, die als lid der Tweede Kamer moest verkozen worden.

Aanstaanden Zaturdag, des avonds 8 ure, is wederom eene andere bijeenkomst opgeroepen, ten huize van den Heer H. G. Breyinck, in het Café Bellevüe, welke dezelfde strekking heeft. Buiten de stad zullen dergelijke vereenigingen ook plaats hebben, en men verwacht evenzeer, dat op bovengenoemden de meeste stemmen zullen vereenigd worden.

— Ook te Leeuwarden heeft zich, den 25sten dezer, reeds eene vereeniging gevormd, onder de leiding van de Heeren Mr. J. H. Boelens, J. van der Veen en B. van der Haer (daartoe bij meerderheid van stemmen door de aanwezige stemgeregtigden verkozen), tot het beramen van algemeene maatregelen, ten einde bij de aanstaande verkiezingen zoo veel mogelijk eene liberale toepassing van de in de Grondwet aangenomene beginselen te bevorderen.

's GRAVENHAGE, 30 October.

Z. M. heeft benoemd tot Ridder der Orde van den Ned. Leeuw, den Heer J. de Veer, Gezaghebber van St. Eustatius; tot Commandeur der Orde van de Eikenkroon, den Heer C. Eckert, en tot Ridder dier orde, den Heer A. Clavareau, welke laatste de woorden van de Opera: *Guillaume d'Orange ou l'Union d'Utrecht* heeft vervaardigd, en de eerste die woorden op muziek heeft gebragt.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft in hare zitting van heden aangenomen de volgende drie wets-ontwerpen, als: 1°. tot regeling van het fonds der consignatiën over 1841—1847; 2°. tot voorziening in het te kort over den jare 1848 en 3°. tot overschrijving van de fondsen tot herstel van het Nederlandsch muntwezen van de begrooting van 1848 op 1849. Na de aanneming dezer drie voordragten is ook deze Kamer tot nadere bijeenroeping gescheiden. Men houdt het er voor, dat, zonder bijzondere omstandigheden, de werkzaamheden van de tegenwoordige Kamers der Staten-Generaal zijn geëindigd.

— Naar aanleiding van eene missive van den tijdelijken Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 10den Augustus 1848, n°. 146 (5e afd.) heeft de Gouverneur der Provincie Zuid-Holland, bij circulaire van den 26sten November jl., ter kennis gebragt van de plaatselijke besturen, dat, volgens eene thans meer en meer veldwinnende overtuiging onder de deskundigen, de ziekte, bekend onder den naam van Aziatische Cholera, niet onder de contagieuse, maar onder de epidemische ziekten moet gerangschikt worden, en dat mitsdien onder de voorzieningen, welke, bij eene onverhoopte uitbreiding van die ziekte, zullen behooren genomen te worden, geene afsluitings-maatregelen moet worden voorgeschreven. Intusschen heeft de Gouverneur het wenschelijk geacht de aandacht van de besturen te vestigen op eenige maatregelen, strekkende tot vermindering der oorzaken, welke tot die ziekte voorbeschikken, alsmede op maatregelen, strekkende om aan den cholera-lijder eene spoedige en doelmatige hulp te kunnen verleenen.

Onder verwijzing naar de voorschriften, vervat in het dezerzijdsch besluit van den 4den Mei 1832, heeft de Gouverneur derhalve de eer te herinneren, dat als maatregelen tot vermindering der oorzaken, welke tot de ziekte voorbeschikken, in de eerste plaats behooren te worden aanbevolen: matigheid, vooral ten aanzien van het gebruik van sterken drank, de zorg voor het reinigen van straten, grachten, markten en andere openbare plaatsen, het onderhouden van de zuiverheid der lucht in de publieke gebouwen, als kerken, scholen, gevangenissen, werkhuizen, enz.; voorts een bijzonder toezigt op de deugdzaamheid van de ter markt gebragte levensmiddelen, alsmede van het drinkwater in de openbare bronnen en pompen. Inzonderheid zijn de besturen verzocht, om bij tijds te voorzien in hetgeen zou kunnen strekken, om aan de lijders, vooral uit de behoeftige klasse, eene doelmatige verzorging te verschaffen, waartoe noodig is het in gereedheid brengen van geschikte localen tot opneming van cholera-lijders, het voorzien van die localen met de vereischte bedden en fournituren, en het beramen van maatregelen voor eene spoedige en behoorlijke geneeskundige hulp. Onder mededeeling van het bovenstaande, moet de Gouverneur aan de besturen nog aanbevelen, om alles zoo veel mogelijk te vermijden, hetgeen ongerustheid of vrees onder de ingezetenen zou veroorzaken en overigens om, volgens de bestaande voorschriften, aan hem en aan de provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt, onder welke hunne gemeente ressorteert, dadelijk kennis te geven van het ontstaan van ziektegevallen binnen hunne gemeente.

— Het *Provinciaalblad van Zuid-Holland* bevat eene resolutie van den 20sten October 1848, waarbij aan Burgemeesteren en Wethouders der steden en Burgemeesters en Assessoren der gemeenten ten platten lande, in deze provincie, te kennen gegeven wordt, dat Z. M. in eene aan zijne uitspraak onderworpene zaak, bij besluit van den 30sten September ll. heeft beslist, dat de bepalingen van art. 7 der wet van den 28sten November 1818, houdende dat het domicilie van onderstand van getrouwde vrouwen, weduwen en minderjarigen is dat van hunne mannen en vaders, medebrengen, dat indien aan deze laatsten, krachtens de wet, geen zoodanig domicilie kan worden aangewezen, dit ook niet kan plaats hebben met opzigt tot hunne vrouwen, weduwen en minderjarige kinderen, zoo lang niet, na het overlijden der mannen en vaders, de weduwen, zoo voor zich zelven als voor hare minderjarige kinderen, overeenkomstig het 2de lid van gemeld artikel, een nieuw domicilie van onderstand hebben verkregen, waaruit volgt, dat er geene termen zijn tot verdere handhaving van het meermalen toegepast beginsel, namelijk, dat in het ondersteld geval: 1°. zoodanige vrouwen en weduwen domicilie van onderstand zouden hebben dáár, waar zij dit hadden vóór hun huwelijk met den man, die zulk een domicilie niet heeft; en 2°. de minderjarige kinderen in hunne geboorteplaats domicilie van onderstand zouden hebben.

— Ter Algemeene Rekenkamer is weder overgebragt voor ƒ1,900,000 aan ingetrokken muntbiljetten van ƒ100, ƒ10 en ƒ5, zoodat er thans te zamen voor ƒ24,189,000 is ingetrokken.

— Men verneemt dat den 3den November, bij gelegenheid van de plegtige afkondiging der gewijzigde Grondwet, in deze residentie, deze merkwaardige dag zal gevierd worden, behalve door het bespelen van het klokkenspel en het uitsteken der vlaggen van alle publieke gebouwen, ook door het van wege Z. M. den Koning doen illumineren van het Gothieke gedeelte van zijn Paleis, in het Noordeinde uitkomende, en het daarbij uitvoeren van muziekstukken door het corps muziekanten van het regement grenadiers en jagers, in een' der Gothieke torens; alsmede door het van stadswege verlichten van het plein van Willem I, en het mede uitvoeren van muziekstukken aldaar door het corps muziekanten der dienstdoende schutterij, daartoe uitgenoodigd.

AMSTERDAM, 30 October.

Dezer dagen wordt te Londen eene vergadering gehouden van leden van het Congres voor den vrede, om een adres op te maken in den geest der te Brussel genomen besluiten, welk adres vervolgens door eene deputatie onder anderen naar Parijs en Frankfort zal worden gebragt; als lid dier deputatie wordt de Heer Suringar van hier genoemd.

— Het Nederlandsche Bijbelgenootschap heeft in 1847 verspreid 24,465 bijbels. De inkomsten bedroegen ruim ƒ48,000, de uitgaven omstreeks ƒ46,500. Het N. T. is in het Javaansch afgedrukt en voor ƒ15 te verkrijgen. De zending van de Heeren Guericke, Matthes en Neubronner van der Tuuk naar Indië, om den bijbel in de Indische talen over te zetten, kost het genootschap jaarlijks ƒ17,000.

— Volgens een overzigt door de *Staatscourant* medegedeeld, omtrent den handel en scheepvaart der kolonie Suriname in 1847, heeft de geheele invoer bedragen eene waarde van ƒ1,514,879.13, en de uitvoer ƒ3,271,147.97. Onder deze in- en uitvoeren zijn begrepen die, welke voor rekening van de Regering zijn geschied, ten bedrage van ƒ146,207.34, en ƒ14,826.85. In gemeld jaar zijn aldaar ingeklaard 143 schepen, metende 10,997½ lasten, en uitgeklaard 154 schepen, metende 11,929 lasten.

MONTFOORT, 30 October.

In de vorige week had alhier de eerste jaarlijksche vergadering plaats van bestuurderen van het Protestantsch gesticht voor verwaarloosde kinderen. Het verslag bij die gelegenheid gelezen, zal door den druk bekend worden gemaakt, en bevat hoogst belangrijke bijzonderheden. De staat van het gesticht, in aanmerking genomen den korten tijd van deszelfs bestaan en de betrekkelijk geringe middelen, waarmede het tot stand is gekomen, bleek allezins voldoende te zijn; een onderzoek naar de vorderingen der kinderen leverde zeer verblijdende uitkomsten op; omtrent het gedrag der verpleegden kwamen zeer gunstige berigten in, en niet het minst wekte het aller verbazing, welke belangrijke uitbreiding aan de gebouwen, door menschen, van wier kracht misschien anders geen het minst gebruik zou zijn gemaakt, in korten tijd gegeven is. Zoo hebben zij, behalve een ruime slaapzaal, een stal voor 26 koeijen gebouwd. Het bestuur heeft besloten de liefdadigheid der Protestanten in Nederland tot verdere uitbreiding dezer hoogst belangrijke en weldadig stichting in te roepen. De penningen tot dat einde in te zamelen, zullen uitsluitend dienen om verwaarloosde kinderen op te nemen, zoo als die nu meerendeels of door hunne betrekkingen, of door welgezinden, aldaar zijn besteed. Het bestuur van dit fonds is opgedragen aan de Heeren Provinciale Commissarissen, die tot thesaurier hebben benoemd den Hoog Welgeboren Heer Baron de Geer.

Wij zien met belangstelling het verslag te gemoet, en twijfelen niet of genoemd gesticht zal niet alleen een belangrijke aanwinst zijn voor Montfoort, maar ook ten rijken zegen voor vele diep ongelukkigen verstrekken, en een sieraad worden voor ons vaderland, waar, bij de vele inrigtingen van liefdadigheid tot hiertoe juist eene zoodanige ontbrak. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 28 October.

In een Kabinetsraad is bepaald, dat de in Ierland wegens hoog verraad veroordeelden Smith O'Brien, Meagher en anderen, kwijtschelding van de doodstraf zullen erlangen.

— De Lords der Schatkist hebben bepaald, dat bij voorkomende vacaturen in al de departementen van hun beheer, vóór de vervulling moet onderzocht worden, of die wel noodzakelijk is.

— Hier ter stede is, volgens *the Globe*, zulk een groote voorraad diamanten zaamgebragt, wegens de plaats gehad hebbende ongeregeldheden in de voornaamste steden van Europa, dat ze bijna onverkoopbaar zijn.

— In de onderscheiden gevangenissen in Ierland bevinden zich thans 12,328 personen.

BELGIE.

BRUSSEL, 29 October.

Er is in de stoomgemeenschap op den Noorder-spoorweg weder eene aanmerkelijke verbetering gebragt. De maatschappij heeft op dien weg 12 nieuwe locomotiven aangelegd, die, in plaats van twee, vier drijfraderen hebben. Deze nieuwe werktuigen zullen, zegt men, zonder gevaar eene veel grootere snelheid aan de treinen kunnen bijzetten, zoodat er op den overtogt tusschen Rijssel of Valenciennes en Parijs, visa versa, minst genomen, een uur gewonnen en de reis alsdan geregeld in 6 uren volbragt zal kunnen worden. Voorts zal, te rekenen van den 21sten dezer maand, de verzending der Londensche depeches over Calais en de Noorder-spoorweg linie geschieden en driemaal daags plaats hebben. Ten gevolge van dat alles zal er voortaan in geheel Europa geen sneller gemeenschap bestaan, dan die van Parijs over Calais met Londen en over Valencienne met Brussel.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 October.

Nadat Lodewijk Napoleon in de Zitting van den 26sten dezer eindelijk in het openbaar is opgetreden en zich als Candidaat voor het Voorzitterschap der Republiek heeft gesteld, hebben zijne bij die gelegenheid voorgelezene woorden, waarin hij zich uithoofde van zijnen naam als den eenigen man voordraagt, die het land kan redden, hem in de vergadering weinig bijval bezorgd, en vindt zijne verkiezing vele bestrijders. Daar echter de meeste leden het er voorhouden, dat hij door overmagt van verkiezingen in de departementen toch zal worden benoemd, tracht men tegen den nadeeligen invloed zijner benoeming te waken. Daartoe zijn reeds twee besluiten genomen, 1°. dat de Voorzitter getrouwheid zal zweren (hoewel de eed is afgeschaft) aan de staatsregeling en aan de republiek, en 2°. dat de tegenwoordige vergadering in hare regten en bevoegdheid zal blijven tot dat de wetgevende vergadering zal zijn zamengesteld, en den Voorzitter alleen *het uitvoerend bewind* zal worden toegekend, bij welke beraadslagingen het vrij onstuimig is toegegaan.

— De gewezen Koning heeft aan zijne gelastigden alhier eene notariele akte van onvermogen gezonden. Het blijkt uit een uitstreksel uit de boedelbeschrijving na het overlijden van Prinses Adelaide, dat alle eigendommen en bezittingen des Konings in Frankrijk waren gelegen of geplaatst.

— De stembus voor het Voorzitterschap zal den 10den en 11den December geopend zijn. De stemopneming zal in de kantons en afdeelingen daarvan ten minste twee dagen den 12den en 13den duren, en waarschijnlijk weder twee dagen in de hoofdplaats des departements, en als men dan het onvermijdelijk oponthoud rekent voor de aankomst van de processen-verbaal te Parijs en verdere werkzaamheden, zal de keuze wel niet voor 20 December bekend kunnen zijn.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 25 October.

De berigten tot deze dagteekening melden, dat de bevelhebber van het keizerlijk leger hetwelk de stad omsingelt, Vorst Windisch-Grätz, op het protest van den Weener rijksdag tegen zijne proclamatie van den 20sten, waarbij Weenen in staat van beleg verklaard werd, geantwoord heeft, dat hij geene volmagt had om met den rijksdag te onderhandelen en dien alleen als constituerende vergadering beschouwende, slechts eene wettige overheid kende, te weten den gemeenteraad, en dat deze aan zijne bevelen ondergeschikt was, dat hij overigens aan de stad 24 uren uitstel verleende om de wapenen neder te legen.

Den 23sten had hij eene nieuwe proclamatie uitgevaardigd, welke in de volgende bewoordingen bevat is:

Ten vervolge op mijne eerste proclamatie, van den 20sten dezer maand, waarbij voor de stad Weenen, de voorsteden en de naaste omstreken, de staat van beleg en de krijgswet afgekondigd is, heb ik goedgevonden, als verdere voorwaarden vast te stellen:

1°. De stad Weenen, de voorsteden en de naaste omstreken hebben 48 uren na kennisneming van deze proclamatie hare onderwerping te verklaren, en bij legioenen of compagniën de wapenen op eene nader te bepalen plaats aan eene commissie af te leveren; alsmede alle niet tot de nationale garde behoorende personen te ontwapenen, met opgave der wapenen, die bijzonder eigendom zijn.

2°. Alle gewapende corpsen en het academisch legioen worden ontbonden, de aula gesloten, de aanvoerders van het academisch legioen en 12 studenten als gijzelaars gesteld.

3°. Verscheidene door mij nog op te geven personen moeten uitgeleverd worden.

4°. Zoolang de staat van beleg duurt, moet de uitgave van alle dagbladen gestaakt worden, uitgezonderd de *Wiener Zeitung*, die zich alleen tot officiele mededeelingen zal moeten bepalen.

5°. Alle vreemdelingen in de residentie moeten, met opgave van eene wettige reden van hun verblijf, bij name bekend gemaakt en aan hen die geen pas hebben, dadelijk de stad ontzegd worden.

6°. Alle clubs blijven gedurende den staat beleg opgeheven en gesloten.

7°. Op een ieder, die tegen bovenstaande maatregelen, hetzij in persoon hetzij door pogingen tot opruijing van andere zich verzet, overtuigd wordt van deelneming aan het oproer, met de wapenen in de hand gevat wordt, zal de krijgswet worden toegepast.

De uitvoering dezer bepalingen zal 48 uren na de uitvaardiging dezer proclamatie moeten aanvangen; in gevalle zulks niet mogt gebeuren zal ik mij gedrongen zien de allerkrachtigste maatregelen te nemen om de stad tot onderwerping te dwingen.

— Het academisch legioen is reeds tot 800 leden gesmolten en moet verklaard hebben, niet schuldig aan bloedvergieten te willen zijn en de wapenen te zullen nederleggen, zoodra het mogt verlangd worden.

De omsingeling door de troepen is volkomen; het belegeringscorps bestaat uit 62 battaillons, 60 escadrons en 140 kanonnen, te zamen ongeveer 100,000 man. De geest der troepen is onberispelijk.

— De Keizer heeft te Ollmütz den 23sten eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij den Rijksdag tegen den 15den November in het stadje Kremsir te zamen roept.

ZWITSERLAND.

BERN, 25 October.

De Regering van het kanton Freiburg had alle ambtenaren en ook de geestelijken bevolen, den eed op de nieuwe staatsregeling af te leggen. De geestelijkheid weigerde, hetwelk van de zijde der regering maatregelen van dwang uitlokte. Ten slotte rigtte zij de volgende opeisching aan den Bisschop:

Wij vorderen: 1°. U zonder beperking te onderwerpen aan deze staatsregeling en aan de wetten des kantons, deze onderwerping te bevelen aan alle leden der geestelijkheid en hen uit te noodigen er hunne openbare en bijzondere handelingen naar in te rigten, en aldus het voorbeeld aan het volk te geven. 2°. Afstand te doen van alle aanmatiging of handeling in strijd met den tekst der staatsregeling en der wetten, voornamelijk van het placet voor het bezetten van beneficiën, zoo als ten onregte door de onlangs gemaakte synodale bepalingen is ingevoerd. 3°. Aan de voorloopige goedkeuring van den staat alle geestelijke bevelschriften, circulaires enz., die aan de geestelijkheid en geloovigen van het kanton gerigt worden, te onderwerpen en het synodale reglement in overeenstemming te brengen met de wetten en regten van den staat.

Deze opeisching schijnt een opstand onder de partij der geestelijkheid verwekt te hebben. De aanhangers van den Bisschop hebben zich van Romont meester gemaakt; van daar wilden zij naar de stad Rue en verder naar Freiburg trekken, waar zij de Regering wilden omverwerpen.

Deze plannen zijn geheel verijdeld en den 25sten October in den avond werd te Bern gemeld, dat de Bisschop, geëscorteerd door eene compagnie karabiniers, naar het kanton Waadland oprukte, om van daar op zijn verzoek naar de Fransche grenzen gerigt te worden.

TURKYE.

BUCHAREST, 7 October.

Er zijn hier sedert 12 dagen 23,000 Turken; waardoor handel en nijverheid geheel verlamd is; de levensmiddelen kunnen naauwelijks betaald worden. Ook verneemt men heden met grooten schrik, dat zich hier nog 40,000 Russen zullen vestigen. Wegens den onuitwisbaren haat tusschen dezen en de Turken, ziet men elken dag twisten en gevechten te gemoet.

VEREENIGDE STATEN.

NEW-YORK, 11 October.

De verkiezing van den Generaal Taylor tot President van het Gemeenebest is zoo goed als zeker.

— In Mexico blijft alles vrij rustig. Men zeide dat Santa Anna van Jamaica zou terug komen en nieuwe pogingen tot eene omwenteling beproeven; doch de Regering won dagelijks in sterkte.

— Uit Yucatan had men berigt van onderscheiden gevechten, die tusschen de Blanken en Indianen geleverd waren; in een dezer waren 6 Amerikaansche officieren gesneuveld.

STADS BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, brengen mits deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat van den Heer Controleur der Directe Belastingen is ontvangen een aanvullings Kohier voor de Belasting op het Personeel, dienst 1848 en 1849, welke op den 25sten dezer maand is executoir verklaard, en op heden aan den Heer Ontvanger verzonden.

DU RIEU,

Leyden, 30 *October* 1848.

Ter ordonnantie van dezelve,

v. PUTTKAMMER.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD LEYDEN, ontvangen hebbende eene Resolutie van HH. Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland van den 27sten dezer maand (*Prov. Blad* N°. 81) houdende mededeeling van de voorloopig vastgestelde Lijst der hoogst aangeslagenen in de Rijksdirecte belastingen, voor zoo verre de Provincie Zuid-Holland betreft, die verkiesbaar zijn tot afgevaardigden der Eerste Kamer; brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat gemelde Lijst van den 2den November tot den 9den daaraanvolgende ter Secretarie dezer Stad zal

worden gelegd en dat de bezwaren, welke tegen die lijst mogten bestaan, vóór den 10den November aan HH. Gedeputeerde Staten dezer Provincie zullen moeten worden ingediend op ongezegeld papier, met bijvoeging, voor zoo verre die bezwaren het belastingbedrag betreffen, met behoorlijke uittreksels der kohieren of van duplicaat-aanslagbiljetten, door de Ontvangers der rijksbelastingen afgegeven en onderteekend, ten bewijze, dat de reclamanten in de rijks directe belastingen op een of meer der Rijkskantoren te zamen *meer* dan den *minst* in de bovengemelde lijst aangeduiden aanslag van *f* 807 betalen.

Leyden, 30 *October* 1848.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
DU RIEU.
Ter Ordonnantie van dezelve,
v. PUTTKAMMER.

ALPHABETISCHE NAAMLIJST van hen, die, naar aanleiding van art. 14 van het Kies-Reglement, vastgesteld bij de wet van 11 October 1848, uit de Provincie *Zuid-Holland*, tot Afgevaardigden ter Eerste Kamer van de Staten-Generaal verkiesbaar zijn, getrokken uit de ingekomene opgaven van de Arrond. Directeuren der Directe Belastingen in die Provincie.

NAMEN EN VOORNAMEN.	Woonplaats.	Bedrag.
Akersloot. (Willem)	Rotterdam.	*f* 960.50
Anemaet. (Mr. S. H.)	Oude Tonge.	1038.86
Baarth. (Willem)	Rotterdam.	994.72
Band. (J. C.)	'sGravenhage.	1010.02
Beeldsnijder v. Voshol (Mr. G. J.)	Utrecht.	883.28
Berkel (Mr. Hendrik van)	Delft.	1565.16
Beukers. (J. G.)	Schiedam.	1781.00
Beijnen (C.)	'sGravenhage.	1418.74
Blankenheijm. (Gerard. Adr.)	Rotterdam.	947.84
Blom. (Gerardus)	Gorinchem.	885.67½
Blussé van Zuidland. (Pieter)	Dordrecht.	1892.49
Bol'es. (Cornel. Adrs. van)	Schiedam.	1051.16
Bonke. (Jan Barend)	Rotterdam.	920.32
Boreel v. Hogelanden. (Jhr. W.)	'sGravenhage.	828.49
Boxman. (Mr. Abram)	Gorinchem.	1267.11
Brienen van de Groote Lindt. (W. J. Baron van)	Amsterdam.	3898.47
Brienen. (W. D. A. M. Baron v.)	'sGravenhage.	1744.14½
Brienen van de Groote Lindt. (Arnold Willem Baron van)	Amsterdam.	3804.53
Bruin. (Leonardus Francisc. de)	Rotterdam.	2428.63
Brunt. (C.)	Bodegraven.	874.24½
Bunge. (David Frederik Ernst)	Rotterdam.	1051.00
Burch v. Spieringshoek. (Jhr.) (H. van den)	'sGravenhage.	911.06
Burg. (A. van der)	Schiedam.	1007.00
Burger. (Dionijs)	Rotterdam.	942.10
Bijlandt. (O. A. Grave van)	'sGravenhage.	895.23½
Caan van Hoekenburg. (Jonkh. Mr. H. J.)	Id.	1227.45½
Cankrien (Richard Sturenberg)	Rotterdam.	862.80
Canneman. (Elias)	's Gravenhage.	1639.53
Cau van Stellendam. (F. D.)	Id.	1409.92
Chabot. (Jean Joseph)	Rotterdam.	879.43
Charante. (Gabriel van)	Id.	834.25
Cool. (Willem Nicolaas)	Schiedam.	942.68
Criellaart. (Josua van der Aa)	Rotterdam.	1361.44
Criellaart. (Sirach Barth.)	Id.	819.07
Croll. (J. J.)	Id.	1489.40
Dalen. (Mr. Pierre Gerard)	Id.	819.26
Donker Curtius. (Mr. D.)	's Gravenhage.	820.36
Dreesens. (Willem Hendrik)	Rotterdam.	1002.74
Drieëndijk. (Leendert)	Dirksland.	1564.00
Drieling. (Mr. F. H. C.)	's Gravenhage.	993.60
Droogendijk. (David)	Dirksland.	1012.91
During. (Gerard)	Rotterdam.	910.86
Duyn van Maasdam. (A. F. J. A. Grave van der)	'sGravenhage.	892.07
Duys (Henricus)	Rotterdam.	1272.89
Dijk. (Hendrik van)	Zuidland.	1284.72
Ebeling. (Anton Frederik)	Rotterdam.	853.95
Emants (Mr. Marcellus)	's Gravenhage.	855.62
Enthoven. (L. J.)	Id.	908.53½
Fauchey. (Pierre Jean Marie)	Rotterdam.	2150.29
Frederik der Nederlanden. (Z. K. H. Prins)	's Gravenhage.	2733.02
Gent. (J. H. van)	Schiedam.	813.00
Gevers. van Endegeest. (Jhr. Mr. D. T.)	Oegstgeest.	1560.81
Gevers. (Jhr. A. L. van Heteren)	Id.	1715.44
Gevers. (W. A.)	's Gravenhage.	1012.09
Gevers. (Jhr. Mr. B. H. W.)	Id.	836.37
Gibo. (Willem)	Oud-Beijerland.	1006.12½
Goekoop. (David)	Goedereede.	867.87
Graauwenhaan. (S. van)	Delft.	3902.68
Groen van Prinsterer. (Mr. G.)	's Gravenhage.	1089.95
Groeninx van Zoelen van Ridderkerk. (Mr. O. P. Baron)	Id.	3239.01
Gijzelaar. (Adolph de)	Id.	1585.93
Hall. (Mr. F. A. van)	Id	1253.82
Hartevelt. (Jz. A.)	Leyden.	890.71½
Havelaar. Jan Jacob)	Rotterdam.	1079.43
Hees. (A. H. van)	's Gravenhage.	1138.35
Heldewier. (A. W. C. A.)	Id.	855 29
Heukelom, Jr. (J. van)	Leyden.	958.51½
Hilst. (Pieter van der)	Delftshaven.	1196.64
Hoboken van Rhoon Pendrecht en Cortgene. (Anthony van)	Rotterdam.	6024.12
Hoboken. (Jacobus van)	Id.	1350.70
Hoboken. (Anthony van)	Id.	1366.18
Hoek. (Jan van der)	Ridderkerk.	1010.03
Hoffman. (M.)	's Gravenhage.	913.77
Hoffman. (M. A. F. H.)	Id.	1260.57
Hoffman. (Johan Frederik)	Rotterdam.	1881.36
Holst. (Teunis van)	Delftshaven.	929.15
't Hooft. (Otto Boudewijn)	Dordrecht.	1102.52
Hoogenbrugge. (Jacob)	Overschie.	869.71½
Hoop. (Adriaan van der)	Rotterdam.	1054.30
Hoop. (Jan van der)	Id.	898.54
Hoorn. (P. G. van)	Leyden.	812.18
Horst. (Mr. Karel L. A. van der)	's Gravenhage.	857.66
Horstman. (J. H.)	Amsterdam.	1295.84
Hojjer. (Mr. C. T.)	's Gravenhage.	1401.04
Hoyne van Papendrecht. (Paulus Cornelis)	Rotterdam.	1395.48
Hudig. (Jan)	Id.	1194.38
Huisman. (Cornelis Huibr.)	Spijkenisse.	920.99
Huygens. (J. H. J.)	Loosduinen.	821.61½
Huyssen van Kattendyke. (J. W. Baron)	Wassenaar.	1766.88
Jansen. (W.)	Schiedam.	1393.00
Jantzon van Erffrenten v. Cappelle. (Jhr. Jacob Cornelis)	Dordrecht.	5232.35
Jochems. (W.)	's Gravenhage.	1060.09
Jonge v. Campens Nieuwland. (Jh. Mr. M. W. de)	Id.	1792.43
Kat. (Herman de)	Dordrecht.	3203.14
Kleinjan, Jr. (Jan)	Poortugaal.	922.22
Kolff. (Cornelis Geertrudus.)	Rotterdam.	1281.08
Kwak van Zwartewaal. (Ary)	Heenvliet.	888.59
Lammers. (D.)	's Gravenhage.	1371.43
Ledeboer, Bz. (Lamb. Vincent)	Rotterdam.	1373.16
Ledeboer. (Adrinus Marinus)	Id.	908.07
Ledeboer. (Lamb. Bernardus)	Id.	1075.13
Lely. (Simon van der)	Maassluis.	1146.57
Lightenvelt (Mr. L. A.)	's Gravenhage.	965.30
Limburg Stirum Noordwijk. (W. A. W. Grave van)	Noordwijk.	847.48
Limburg Stirum. (L. Grave v.)	Warmond.	1940.36½
Loopuyt. (P.)	Schiedam.	1433.00
Luzac. (Mr. L. C.)	Leyden.	1043.18
Madry. (Pieter Simon)	Rotterdam.	1023.73
Maitland. (R.)	's Gravenhage.	875.49
Malefeyt. (Barend)	Rotterdam.	845.72
Marle. (Gijsb. Martinus van)	Id.	813.97
Mees. (Mr. Rudolf Adriaan)	Id.	955.13
Mees. (Rudolf Pieter)	Id.	1415.97
Mey v. Alkemade. (Jhr. Jacob Eduard de)	Id.	896.24
Monchy. (Engel Pieter de	Id.	1256.34
Mull, Hzn. (Jacob)	Id.	1101.25
Nagell tot Ampsen. (Baron A. W. C. van)	's Gravenhage.	969.20
Neck. (C. B. van)	Id.	807.60
Nieuwkamp. (Adrianus Arn.)	Rotterdam.	1139.29
Nolet. (W. J.)	Schiedam.	935.00
Nolet. (A.)	Id.	1431.00
Nolet. J. A. J.)	Id.	877.00

NAMEN EN VOORNAMEN.	Woonplaats.	Bedrag.
Nottebohm. (Johan Abraham)	Rotterdam.	908.75
Nijmegen. Dionijs van)	Id.	854.24
Nijvenheim (G. G. W. Baron van Neukirchen, genaamd)	's Gravenhage.	1229.98½
Oordt. Hendrik van)	Rotterdam.	2265.22
Oordt. (Adriaan Johannis van)	Id.	834.93
Oordt. (Willem Hendrik van)	Id.	1072.40
Oudermeulen. (E. van der)	's Gravenhage.	2087.44
Pallandt. (C. van)	Lisse.	1385.18
Pallandt. (G. J. A. A. Baron v.)	Haarlem.	959.81
Philipse. (Mr. J. A.)	's Gravenhage.	1636.73
Poot. (Ary)	Overschie.	950.31
Prins. Mr. Adriaan Theodoor)	Rotterdam.	1499.57
Raadt. (Pleun Jan de)	Barendrecht.	855.58
Rees. (Matthijs Willem)	Dordrecht.	1036.09
Rengers van Warmenhuyzen. (E. H. Baron)	's Gravenhage.	928.73
Riemsdijk. (Mr. J. C. Faber van)	Id.	925.24
Ris. (C. T.)	Schiedam.	1416.00
Rueb. (Christoffel)	Rotterdam.	1052.96
Rueb, Cz. (Christoffel)	Id.	901.87
Rijckevorsel. Abraham van)	Id.	1432.47
Sallo. (M. S. de)	's Gravenhage.	930.34
Schalk. (F. C. J. van der)	Schiedam.	1373.00
Scheurleer. (W.)	's Gravenhage.	969.28
Schick. (J. G.)	Id.	1033.19
Schouten. (Jan)	Dordrecht.	895.54
Schrijver, Hz. (Rocus)	Cillaarshoek.	1172.77
Schuylenburg. (Jhr. L. van)	's Gravenhage.	906.16
Schultz van Haegen. (Julius Dominicus)	Dordrecht.	906.49½
Slingelandt. (Jhr. Arie)	Bleskensgraaf.	1547.49
Sloet v. Oltruitenborgh. (A. Bn.)	's Gravenhage.	1018.27
Smeth v. Deurne. (F. Baron de)	Id.	1296.32½
Smith van Engelen. (William)	Rotterdam.	825.01
Spruyt. (G.)	Alphen.	832.40
Stael van Piershil. (Jhr. Mr. D. P. J. van der)	Lisse.	1272.43
Steengracht v. Duivenvoorde. (Jhr. N. J.)	's Gravenhage.	3112.16½
Stoop. (J. B.)	Amsterdam.	2067.67
Suermondt, Bz. (Willem)	Rotterdam.	1316.13
Tieleman. (P. J.)	's Gravenhage.	1018.87
Trouw. (Jacob)	Rockanje.	815.46
Veltmeijer. (Hermanus)	Rotterdam.	948.80
Verbrugge. (Bartholomeus)	Id.	946.52
Vernée. (Jacobus)	Delft.	875.90
Verwey Mejan. (Mr. G. W.)	's Gravenhage.	2127.83½
Viruly, Dz. (L. D.)	Loosduinen.	947.89
Viruly, JDz. (M.)	's Gravenhage.	1069.31
Viruly van Vuren en Dalem. (Martinus)	Rotterdam.	2249.11
Viruly. (L. M.)	Rijswijk.	890.63
Vlielander (Benjamin)	Rockanje.	1769.89
Vlierboom. (Casper)	Rotterdam.	931.69
Vollenhoven. (Cornelis van)	Id.	1278.91
Vollenhoven. (Joost van)	Id.	853.73
Vos. (Adrianus)	Dordrecht.	1245.52
Vredenburch. (Jhr. Mr. J. W. v.	Rijswijk.	2210.84
Walter. (Herman Frederik)	Rotterdam.	1327.75
Weel. (David van)	Dirksland.	1564.54
Weel, Dz. (Anthonij van)	Ooltgensplaat.	1330.51
Westreenen van Tiellandt. (W. H. J. Baron van)	's Gravenhage.	830.25
Wilkens. (Johannis Theodorus)	Rotterdam.	913.99
Willigen. (Jan de)	Vlaardingen.	1358.40
Wilson. (T.)	Hillegom.	1591.15
Witt. (J. de)	's Gravenhage.	1890.88
Wouters. (M. J.)	Id.	852.75
Wijkersloot van Schalkwijk. (C. Baron van)	Oegstgeest.	1166.18
Zuylen van Nyevelt van Nieuw-Beijerland. (H. Baron van)	's Gravenhage.	1455.48

Te zamen uitmakende 186 personen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 31sten October de Heer G. H. E. Ludeking, van Midlie, in de Medicijnen, na verdediging zijner Dissertatie: *de Petro Alomariensi.*

De Plaatselijke Commissie van Geneeskundig toevoorzigt te Leyden in aanmerking nemende dat de Aziatische braakloop zich in sommige gedeelten van ons Vaderland heeft geopenbaard, en het niet onmogelijk is dat zij zich verder uitbreiden zal, doch dat onze Stad en hare omstreken daarvan tot nu toe niet alleen zijn bevrijd gebleven, maar de gezondheidstoestand binnen dezelve weinig te wenschen overlaat en zelfs het getal der zieken gering is, en niettegenstaande het ongunstige saizoen minder dan in vorige jaren, heeft het noodig geacht hiervan aan de ingezetenen kennis te geven, ten einde noodelooze en zeer zeker nadeelige ongerustheid voor te komen; doch acht het tevens doelmatig hen op het zooveel mogelijk bewaren hunner gezondheid opmerkzaam te maken, om daardoor hunne vatbaarheid voor de ziekte te verminderen, met de raadgeving zich vooral te wachten voor het ongeraden-kelijk gebruik van geneesmiddelen in het algemeen en van purgeer- en zoogenaamde geheime middelen in het bijzonder, en meer bepaaldelijk van de Holloway's pillen, welke door scheikundige ontleding gebleken zijn voor de gezondheid zeer schadelijke zelfstandigheden te bevatten; en, zoo onverhoopt de ziekte alhier mogt uitbarsten en iemand daarvan mogt worden aangetast, beveelt zij ernstig aan, dat zoodanig lijder zich dadelijk te bed begeve en de huiduitwaseming trachte te bevorderen, terwijl inmiddels geneeskundige hulp worde ingeroepen; wordende de ingezetenen tevens verwittigd, dat door de zorg van het Stadsbestuur de Caserne aan de Morschpoort tot een Cholera-ziekenhuis zoodanig doelmatig is ingerigt, dat er ter verpleging voor zieke armen niets te wenschen overig blijft, en waarin zij alsdan dadelijk kunnen worden opgenomen, terwijl er tevens een bureau van gezondheid wordt opgerigt, alwaar men gedurig geneeskundige hulp kan bekomen, waarvan de tijd en plaats nader zullen worden bekend gemaakt.

Namens de Plaatselijke Commissie voornoemd,

Leyden, 31 *October* 1848. Dr. G. PLAAT, *Vice-Praeses L. P.*

H. A. REICHE, *Secretaris.*

Mijnheer!

Gij zegt in uw No. van eergister: »mogten er voor de Hoofddistricten alhier »zich Candidaten (voor de nieuwe Staten-Generaal) opdoen, wij zullen ze »volgaarne zonder een woord van aanprijzing of bedenking opgeven." Dit bijvoegsel vond ik zeer verstandig, en meld u derhalve slechts met een enkel woord, dat een aantal notabele Kiesgeregtigden alhier, die niet verkiezen den Hoogleeraar THORBECKE tot *Lid der Tweede Kamer* te stemmen, hunne keuze bepaald hebben op den Heer D. T. GEVERS VAN ENDEGEEST. Omtrent de keus tot Candidaten voor de *Eerste Kamer* is men nog onbepaald, daar de lijst van de *verkiesbaren* nog naauwelijks bekend is.

Een Kiesgeregtigde,

d. 30 *October* 1848. Q. N.

De ondergang der Romeinsche gedenkstukken te Domburg, bij den brand der Domburgsche kerk, den 10 *October* 1848.

Men herinnert zich dat de dagbladen onlangs gewaagden van het afbranden der Domburgsche kerk, waarbij de Romeinsche gedenksteenen en beelden, in het koor dier kerk bewaard, denkelijk schade zouden geleden hebben. Ik meen daarom aan hoogschatters der vaderlandsche oudheden eenige dienst te bewijzen, door eene mededeeling uit eenen aan mij gerigten brief uit Middelburg van den 26sten jl. »Tot mijn leedwezen weet ik u weinig anders te melden, dan dat verre weg het meeste der Domburgsche oudheden bij den brand van den 10den dezer onherstelbaar is verloren gegaan. Toen ik mij twee dagen later naar het tooneel der verwoesting begaf, vond ik toren en kerk, op het muurwerk na, geheel leeggebrand.... Het laatste uur (was) geslagen voor de eerwaardige overblijfselen der oudheid, of liever voor dat zeldzaam *geheel* van gedenkteekenen uit een zeer vroeg tijdperk, waarvan, behalve Nijmegen, geene andere plaats van onzen vaderlandschen grond het gelijk heeft opgeleverd 1). Aan het u bekende heiligdom gekomen 2), zag ik daar eene massa van grootendeels onkenbare fragmenten van de altaarsteenen en beelden, vermengd met puin van muren en dakwerk. Natuurlijk was alles, wat uit eene meer brooze steensoort vervaardigd was (zoo als verre weg het meeste) deels door de hitte gesprongen, deels door het nederstortend dak en balkwerk tot gruis geslagen. Het best bewaard was nog de steen no. 20 onzer Platen 3)... Voorts stonden er nog twee, naar het scheen geheel geblevene, met de voorzijde tegen den muur gekeerd, terwijl het rondom opgestapelde puin voor het oogenblik de omkeering verhinderde. Het

1) Het waren niet minder dan 37 stuks, beelden, outaren en gedenksteenen, meerendeels van kalksteen en voorzien van opschriften, toegewijd aan *Neptunus*, *Hercules* enz., maar vooral aan *Nehalennia*.

2) Hier is het voormelde koor der kerk bedoeld.

3) Hier worden de in 1844 door het Zeeuwsch genootschap uitgegeven afbeeldingen dier gedenkstukken bedoeld, (*Middelburg*, bij ABRAHAMS).

waren de twee grootste. Nog waren in vrij goeden staat, zoo ik wel gezien heb, N°. 13 en 22. Maar dit is dan ook alles wat voor het oogenblik als nog eenigzins behouden kan worden aangemerkt. Hetgeen mij nu nog eenigermate verheugt, is, dat uit een wetenschappelijk oogpunt, het *geheel* bewaard is door de voortreffelijke afbeeldingen....... nog zoo juist in tijds door het *Zeeuwsch genootschap* uitgegeven. Ook nu heeft het *genootschap* gedaan wat het in de gegevene omstandigheden doen kon. Het heeft pogingen aangewend om eene voorzigtige uiteenzetting en wegsluiting van alles wat nog kan behouden worden, te bevorderen...... Ik ga er eerstdaags weder heen en hoop dan een meer volledig overzigt van het geredde te zullen verkrijgen. Neem in afwachting daarvan dit weinige voor lief....."

Ik kan deze gelegenheid niet laten voorbijgaan om den geachten schrijver openlijk dank te zeggen voor zijn berigt, hetwelk *in zijn geheel* op eene meer geschikte plaats dan deze voor de vergetelheid bewaard zal blijven.

Leyden den 28 October 1848. E. I. F. JANSEN.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel van eene welgeschapene **DOCHTER**, J. J. HEEMSKERK, geliefde Echtgenoote van

LEYDEN, 30 October 1848. C. W. VAN DER POT.

Heden overleed na een langdurig lijden, mijne dierbare Echtgenoote ANTOINETTA ELISABETH VIOTTA, in den ouderdom van ruim 29 Jaren.

AMSTERDAM, 25 October 1848. B. W. GROOTHOLS.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed, voorzien van de laatste HH. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk, de Heer J. F. A. VREVEN, in den ouderdom van bijna 75 jaren.

LEYDEN, J. BOSCH,

20 October 1848. *Executeur-Testamentair.*

Het heeft den Almagtigen God behaagd, heden avond tot zich te nemen onzen hartelijk beminden tweeden Zoon, FREDERIK JAN, in den ouderdom van bijna zeven jaren.

Dr. T. MULLER MASSIS.

LEYDEN, C. M. J. MULLER MASSIS,

26 October 1848. Geb. VAN DAM.

Eenige Kennisgeving.

Na zeven en veertig jaren getrouwe dienst, overleed op heden ten mijnen huize, HELENA KOEKE, in den ouderdom van bijna een en zeventig jaren.

LEYDEN, 29 October 1848. C. M. BRONKHUYZE.

Voor de menigvuldige blijken van belangstelling, bij de bevalling zijner Echtgenoote ondervonden, betuigt de Ondergeteekende, ook namens haar, zijnen welmeenenden dank.

W. J. G. RAMMELMAN ELSEVIER.

VERKOOPING *in de Stads-Bank van Leening te Leyden*, op Dingsdag den 14den November 1848, des voormiddags ten 10 ure, van VERSTANE PANDEN, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte GOEDEREN, beleend in de maand Julij 1847.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des voormiddags van 10 tot des namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

De buitengewoon groote, zeldzame **VETTE OS**, wegende op de Stads waag te *Rotterdam* ruim **1500** Ned. ℔, die met den eersten prijs op de Tentoonstelling van Landbouw en Veeteelt den 24sten October te *Rotterdam* is bekroond geworden, zal op Woensdag, Donderdag en Vrijdag den 1, 2 en 3 November, à **25 Cents** de persoon, bij H. IMANS, in het Logement *de Groote Kamer*, op de Beestenmarkt alhier, te zien zijn.

Z. M. de Koning heeft dit **zeldzame Dier** met de meeste belangstelling in zijn Paleis bezigtigd, en zijne hooge tevredenheid daarover te kennen gegeven.

De Kapitein Kramel van het *Bark-schip Wilhelmer*, van een zware scorbutische ziekte door de Holloway's zalf en pillen genezen.

Het geheele ligchaam dezes lijders was gedurende drie jaren overdekt met builen ter groote eener toncaboon, deze verschrikkelijke ziekteverschijnselen verdwenen in een maand tijds, daartoe had hij zich 's morgens en 's avonds groote hoeveelheden zalf doen inwrijven, en gebruikte hij gelijkertijd vele **Holloway Pillen.** Dit bijzondere geval is bij iedereen bekend, hebbende dit schip veertien dagen geleden op den Teems zijn lading gelost.

Te bekomen te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

Bij onderhandsche acte van den 20sten October 1848, zijnde geregistreerd, is tusschen CORNELIS WOLTHERUS TIMMERMAN en CORNELIS FRANCISCUS TIMMERMAN, *Hoedenmakers*, wonende te *Leyden*, aangegaan een Vennootschap, onder de firma van C. W. TIMMERMAN EN ZOON, tot het uitoefenen van de *Hoedenmakers-Affaire* voor gemeene rekening, welke gevestigd zal zijn binnen de Stad *Leyden*, zullende aanvangen den eersten November 1848, en voortduren tot aan den dood van den eerststervende hunner, met bepaling, dat indien de eerstgenoemde het eerst mogt komen te overlijden, de Vennootschap zal worden voortgezet door- en voor gemeenschappelijke rekening van den laatstgenoemde en zijne Moeder ELISABETH KOCH, Huisvrouw van den eerstgenoemde, en alsdan voortduren tot aan den dood van den eerststervende van de beide laatsten.

Geen der Vennooten zal zoo lang de Vennootschap duurt met iemand anders eenigen handel, hoe ook genaamd, voor eigen rekening mogen drijven, zonder schriftelijke toestemming van den anderen Vennoot daartoe verkregen te hebben; de beide Vennooten zullen de teekening hebben, de Vennootschap betreffende. De handelingen, van welken aard die ook zijn mogen, de voormelde hunne Affaire betreffende, die door een der Vennooten ter zake dezer Vennootschap en onder derzelver firma aangegaan worden, zullen ook den anderen Vennoot verbinden; echter zullen geen fondsen of gelden door een van hen mogen worden op- of ter leen genomen, noch aan anderen gegeven, zonder toestemming van den anderen Vennoot, welke toestemming alleen zal kunnen blijken door onderteekening van hun eigen naam, met bijvoeging van die der firma.

Geschiedende deze aankondiging ingevolge art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

Leyden, C. W. TIMMERMAN.

30 *October* 1848. C. F. TIMMERMAN.

De Ondergeteekende, blijkens bovenstaande Advertentie, een Vennootschap aangegaan hebbende met zijnen Vader C. W. TIMMERMAN, geeft bij deze kennis, dat zijne **Hoeden-Affaire**, op de Botermarkt alhier, is overgegaan aan zijnen Broeder, den tweeden Ondergeteekende, HERMAN ANTONIUS. Beiden bevelen zich in de gunst hunner geëerde Stadgenooten, en beloven eene goede en civiele bediening.

Leyden, C. F. TIMMERMAN.

1 *November* 1848. H. A. TIMMERMAN.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 30 OCTOBER.

			Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{1}{4}$	[illegible]
Dito Certificaten	» 3	»	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito dito	» 4	»	$68\frac{5}{8}$	[illegible]	[illegible]
O. I. Leening	» 4	»	[illegible]		
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»			
Handel-Maatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»			
Haarlemmermeer	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aandeelen Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»			
Aand. Holl. Spoorweg Maats.					
BELGIE, Certificaten	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito Dito	» $2\frac{1}{2}$	»			
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$36\frac{5}{8}$	$36\frac{3}{4}$	
SPANJE, Leen. bij Ardoin van 85 £	» 5	»	[illegible]		
Dito dito Onbep. Stukken	» 5	»	$5\frac{13}{16}$	6	
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$17\frac{5}{16}$	[illegible]	[illegible]
Coupons Ardoins			$5\frac{1}{2}$	$5\frac{5}{8}$	
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$22\frac{1}{2}$	$22\frac{7}{8}$	[illegible]
Dito dito	» 4	»	$23\frac{3}{4}$	24	[illegible]
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$96\frac{3}{4}$		
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$96\frac{3}{4}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$86\frac{3}{4}$	87	
Dito bij HOPE	» 4	»	76	$76\frac{1}{4}$	76
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4	»	$75\frac{3}{4}$		
Certificaten te Hamburg	» 5	»			
Inschrijving in Assign.	» 6	»			
Certificaten van Dito	» 6	»			
POLEN, Certificaten	» 4	»			
Dito Aandeelen met Loting	fl. 300	*f*			
Dito dito	» 500	»	$120\frac{1}{2}$		
PRUISSEN, Loten van 50 R.	» »	»			
OOSTENRIJK, Oblig. Weener Bank	» 5	pCt.			
Idem	» 4	»			
Oblig. Metalliek	» 5	»	$64\frac{7}{8}$	65	
Idem	» $2\frac{1}{2}$	»	$33\frac{1}{4}$	$33\frac{5}{16}$	
Aandeelen 28 Mei 1834	*f* 500	*f*			
Idem 1 April 1839	*f* 250	*f*			
NAPELS, Certif. bij Lam. en Rous.	à 5	pCt.			
BRAZILIE,	» 5	»			
MEXICO,	» 5	»	$18\frac{1}{2}$	[illegible]	[illegible]
AMERIKA,	» 6	»			
Dito Bankactiën					
GRIEKENLAND,	» 5	»			
VENEZUELA,	» $2\frac{1}{2}$	»			

Koers van het Geld: Prolong. $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3 pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.